

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Президент

ПВНЗ «Європейський університет»

Олена ТИМОШЕНКО

29.09.2025 р.

**ПОЛІТИКА ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО
ІНТЕЛЕКТУ В ПРИВАТНОМУ ВИЩОМУ
НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ
«ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Київ 2025

1. ВСТУП

1.1 Політика використання штучного інтелекту в Приватному вищому навчальному закладі «Європейський університет» (надалі – Політика) визначає мету, завдання, принципи, сфери застосування, процедуру впровадження, контроль, правила та порядок використання технологій штучного інтелекту (надалі – ШІ) у Приватному вищому навчальному закладі «Європейський університет» (далі – Університет).

1.2. Політику розроблено з урахуванням Білої книги з регулювання ШІ в Україні (Мінцифри, 2024), Рекомендацій щодо відповідального впровадження та використання технологій ШІ у ЗВО (МОН України, 2025), а також міжнародних стандартів – Рамкової конвенції Ради Європи про ШІ та Регламенту ЄС щодо штучного інтелекту (EU AI Act).

1.3. Політика враховує українське законодавство, міжнародну практику та потреби всіх учасників освітнього процесу Університету.

1.4. Політика є обов’язковою до застосування всіма учасниками освітнього процесу Університету та його філій.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПОЛІТИКИ

2.1. Метою цієї Політики є створення безпечного, етичного, прозорого, інклюзивного та ефективного середовища для впровадження і застосування технологій штучного інтелекту у всіх сферах діяльності Університету з метою підвищення якості освіти, наукових досліджень та управлінських процесів.

2.2. Завданнями Політики є:

2.2.1. забезпечення впровадження інноваційних ШІ-рішень, які сприяють покращенню освітніх програм, підвищенню ефективності наукової діяльності та оптимізації методів управління в Університеті;

2.2.2. гарантування дотримання прав, свобод та інтересів учасників освітнього процесу, включаючи забезпечення конфіденційності персональних даних і дотримання академічної доброчесності при використанні ШІ;

2.2.3. запобігання ризикам, пов’язаним із помилковими, упередженими чи непрозорими результатами роботи ШІ, шляхом впровадження механізмів контролю, верифікації та оцінки якості;

2.2.4. підвищення цифрової грамотності, компетентності та культури відповідального використання ШІ серед всіх учасників освітнього процесу Університету;

2.2.5. встановлення чіткої системи контролю, звітності, реагування на інциденти та вирішення спорів, пов’язаних із застосуванням ШІ у освітній, науковій та адміністративній сферах;

2.2.6. формування позитивного іміджу Університету як інноваційного, відповідального та відкритого до впровадження передових технологій закладу вищої освіти.

3. ПРИНЦИПИ ВИКОРИСТАННЯ ІІІ

3.1. Використання систем штучного інтелекту в Університеті здійснюється на засадах дотримання таких основних принципів:

3.1.1. Контроль користувача. Остаточне прийняття рішень, що впливають на права, обов'язки та інтереси учасників освітнього процесу, здійснюється виключно людьми, які беруть участь у цьому процесі, з урахуванням рекомендацій та результатів систем ІІІ.

3.1.2. Технічна надійність і безпека. Всі ІІІ-системи повинні бути стійкими до технічних збоїв, захищеними від несанкціонованого доступу, забезпечувати конфіденційність та цілісність оброблюваних даних, а також передбачати заходи щодо запобігання зловмисному використанню.

3.1.3. Конфіденційність і захист персональних даних. Під час роботи з ІІІ учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися вимог чинного законодавства України щодо захисту персональних даних. У випадку розміщення ІІІ-систем за межами України слід враховувати правові норми відповідної юрисдикції та умови користувацьких угод розробників.

3.1.4. Прозорість і інформування. Повинна забезпечуватися прозорість використання ІІІ шляхом обов'язкового інформування користувачів про застосування ІІІ-технологій у навчальних, наукових та адміністративних процесах, а також про характер і обсяг втручання ІІІ у створені матеріали.

3.1.5. Недискримінація й справедливість. Забороняється упереджене ставлення або дискримінація будь-яких учасників освітнього процесу у зв'язку з використанням ІІІ, зокрема за ознаками статі, віку, походження, соціального статусу чи релігійних переконань.

3.1.6. Спрямованість на суспільний та освітній добробут. Використання ІІІ має бути орієнтоване на загальне благо, сприяти підвищенню якості освіти, розвитку суспільства та забезпеченню рівного доступу до освітніх ресурсів.

3.1.7. Підзвітність та відповідальність. Чітко визначаються відповідальні особи та органи за впровадження, налаштування, моніторинг і контроль роботи систем ІІІ, а також за виявлення порушень та їх усунення у межах Університету.

4. СФЕРИ ЗАСТОСУВАННЯ ІІІ

4.1. ІІІ може застосовуватися у таких сферах діяльності Університету:

4.1.1. В освітньому процесі:

- персоналізація навчальних програм на основі адаптивних платформ з урахуванням індивідуальних потреб, здібностей та темпу засвоєння матеріалу здобувачів освіти;
- автоматизація тестування та об'єктивна перевірка знань із використанням інтелектуальних систем оцінювання;
- розробка навчальних матеріалів, включаючи тексти, візуалізації, інтерактивні симуляції;

- застосування мовних моделей для якісного перекладу і вдосконалення навчального контенту.

4.1.2. У науковій діяльності:

- аналіз великих масивів даних, моделювання та прогнозування в рамках науково-дослідних проєктів;
- автоматизація та прискорення збору, обробки та систематизації джерел;
- виявлення наукових трендів, взаємозв'язків між дисциплінами та сприяння міждисциплінарним дослідженням.

4.1.3. В адміністративному управлінні:

- автоматизація обробки запитів здобувачів освіти, викладачів та співробітників;
- проведення аналітики ефективності освітніх програм і заходів;
- оптимізація розкладів занять, розподілу людських і матеріальних ресурсів;
- автоматичний моніторинг документації та звітності.

4.1.4. Для покращення освітніх послуг особам з інвалідністю:

- впровадження асистивних технологій для осіб із порушеннями зору, слуху, моторики;
- генерація субтитрів, синтез голосу та інших технологічних рішень для підвищення доступності освітнього процесу.

4.1.5. У сфері маркетингу та комунікацій:

- створення навчального і промоційного контенту за допомогою генеративних моделей;
- аналітика аудиторії, прогнозування її потреб та інтересів для підвищення якості комунікації.

4.1.6. З метою забезпечення кібербезпеки:

- моніторинг мереж на предмет кіберзагроз, виявлення аномалій і протидія потенційним атакам за допомогою інтелектуальних систем.

5. ПРОЦЕДУРА ВПРОВАДЖЕННЯ ШІ В ПІДРОЗДІЛАХ УНІВЕРСИТЕТУ

5.1. Ініціатива впровадження.

5.1.1. Право впровадження систем штучного інтелекту в Університеті належить Президенту шляхом видання відповідного розпорядження уповноваженим працівникам або керівнику структурного підрозділу чи відокремленого структурного підрозділу (філії) Університету.

5.1.2. У разі ініціативи впровадження зі сторони структурного підрозділу чи відокремленого структурного підрозділу (філії) керівник відповідного підрозділу зобов'язаний подати Президенту Університету письмову пропозицію, у якій чітко визначити мету впровадження, сферу застосування та очікувані результати.

5.1.3. Письмова пропозиція, погоджена керівником підрозділу, передається до відповідних підрозділів Університету з метою проведення комплексної оцінки ризиків, пов'язаних із впровадженням ШІ.

5.2. Оцінка ризиків застосування ІІІ.

5.2.1. Оцінка ризиків здійснюється міждисциплінарною групою, до складу якої входять представники юридичного підрозділу, Центру впровадження інформаційних технологій (далі - Центр) та залучені фахівці відповідної кваліфікації.

5.2.2. Оцінка ризиків включає:

- аналіз правових ризиків, що передбачає перевірку відповідності чинному законодавству, захист авторських прав та забезпечення конфіденційності й безпеки обробки персональних даних;
- аналіз етичних ризиків, що охоплює виявлення можливих випадків упередженості, дискримінації та порушень академічної доброчесності;
- аналіз дотримання принципів академічної доброчесності під час застосування систем ІІІ;
- аналіз технічних ризиків, зокрема, ймовірність технічних збоїв, забезпечення кібербезпеки та стабільності функціонування систем;
- визначення категорії ризику щодо застосування конкретної системи ІІІ за шкалою: низький, середній, високий.

5.3. Пілотне впровадження та збір зворотного зв'язку.

5.3.1. За умови одержання позитивного висновку за результатами оцінки ризиків здійснюється пілотне впровадження системи ІІІ у відповідному підрозділі Університету в тестовому режимі з обмеженим функціональним використанням.

5.3.2. Під час тестового періоду організовується збір зворотного зв'язку від учасників освітнього та робочого процесу, які взаємодіють із системою ІІІ, з метою отримання інформації про реальний вплив, ефективність та виявлення потенційних проблем.

5.3.3. Центр здійснює систематичний аналіз отриманої інформації, включаючи якісні та кількісні показники роботи системи, та готує відповідний звіт із рекомендаціями щодо подальшого використання або коригування системи.

5.4. Прийняття рішення про постійне використання.

5.4.1. Після тестового періоду та позитивного висновку Центру, Президент ухвалює рішення про офіційне затвердження впровадження ІІІ, із зазначенням відповідальних за експлуатацію.

6. КОНТРОЛЬ ТА РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ІІІ

6.1. Контроль експлуатації та моніторинг.

6.1.1. Контроль за експлуатацією систем штучного інтелекту здійснюється керівником відповідного підрозділу, у якому впроваджено відповідні системи, а також Центром впровадження інформаційних технологій. Вказані суб'єкти несуть спільну відповідальність за безперервний нагляд за працездатністю та функціонуванням ІІІ-систем.

6.1.2. Поточна перевірка систем здійснюється шляхом регулярного аудиту їх стабільності, моніторингу продуктивності, оцінки реакцій систем на різні

режими функціонування, а також своєчасного виявлення і усунення технічних несправностей або програмних помилок.

6.1.3. Усунення несправностей та збоїв виконується відповідно до встановлених процедур реагування, у яких визначаються строки виконання ремонтних робіт, пріоритетність усунення порушень та відповідальні особи. У разі необхідності залучаються технічні фахівці або розробники для проведення відповідних заходів.

6.1.4. Ведення журналу збоїв та інцидентів є обов'язковою процедурою. У журналі фіксуються деталі інциденту, обставини його виникнення, час виявлення, заходи щодо усунення, а також рекомендації для запобігання аналогічним випадкам у майбутньому.

6.1.5. Дані журналу збоїв та інцидентів передаються до Центру та відповідним адміністративним органам для здійснення комплексного аналізу причин виникнення несправностей, виявлення трендів та системних проблем, а також для внесення коректив до політик чи технічних рішень з метою підвищення надійності і безпеки роботи ІІІ-систем.

6.2. Періодичний моніторинг та аудит.

6.2.1. Не рідше одного разу на шість місяців здійснюється систематичний аудит ефективності впроваджених систем штучного інтелекту, який включає оцінку впливу цих систем на освітній процес, аналіз їх корисності для освітнього та адміністративного середовища, перевірку дотримання вимог безпеки, а також відповідність принципам академічної доброчесності і етичним нормам.

6.2.2. За результатами аудиту приймаються рішення про необхідність оновлення, вдосконалення або виведення з експлуатації (декомісію) окремих інструментів або систем, що не відповідають встановленим критеріям ефективності та безпеки.

5.2.3. Ведеться реєстр дозволених до використання систем штучного інтелекту, який підлягає регулярному перегляду та актуалізації на підставі результатів проведених аудитів, змін у законодавчій базі, технічних оновлень і рекомендацій відповідальних підрозділів.

6.2.4. Результати аудиту, а також зміни до реєстру систем доводяться до відома всіх зацікавлених сторін у встановленому порядку з метою забезпечення прозорості і підвищення довіри до застосування технологій штучного інтелекту в Університеті.

6.3. Оцінка ефективності та зворотний зв'язок.

6.3.1. З метою комплексної оцінки результативності використання систем штучного інтелекту в Університеті встановлюється набір ключових показників ефективності (КРІ), до яких можуть належати підвищення успішності здобувачів освіти, адаптивність освітніх програм, оптимізація витрат часу на освітні та адміністративні процеси, а також інші релевантні метрики.

6.3.2. Забезпечується відкритий механізм збору пропозицій, зауважень та скарг від усіх користувачів впроваджених ІІІ-систем, який дає змогу оперативно виявляти проблемні аспекти та враховувати думку користувачів для подальшого вдосконалення.

6.3.3. Періодично, не рідше одного разу на рік, оприлюднюється публічний звіт про результати впровадження ІІІ, що включає аналіз зібраних даних,

динаміку змін ключових показників ефективності та рекомендації щодо подальшого розвитку систем.

6.4. Коригування та оптимізація.

6.4.1. На підставі результатів моніторингу та оцінки ефективності, а також у разі виявлення невідповідностей чи порушень, застосовані системи штучного інтелекту підлягають коригуванню та оптимізації для усунення виявлених недоліків та підвищення загальної ефективності їх використання.

6.4.2. Виконання коригувальних заходів здійснюється відповідальними підрозділами у визначені строки з обов'язковим інформуванням зацікавлених сторін про внесені зміни та їх вплив на освітній процес.

6.4.3. У випадках, коли оптимізація системи є неможливою або недоцільною, така система може бути виведена з експлуатації (декомісована) з дотриманням відповідних адміністративних процедур та забезпеченням безперервності освітнього процесу.

7. ПРАВИЛА ТА ПОРЯДОК ВИКОРИСТАННЯ ШІ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

7.1. Прийнятною практикою використання систем штучного інтелекту в освітньому процесі є:

7.1.1. використання генеративного ШІ за умови обов'язкової верифікації створених даних та інформації на предмет точності, достовірності та відповідності академічним стандартам перед їх застосуванням;

7.1.2. використання ШІ для автоматичної перевірки граматики, стилю та оформлення навчальних робіт;

7.1.3. застосування ШІ з метою створення ескізів, планів, чернеток навчальних або дослідницьких проєктів, що сприяє підготовці та розвитку ідей;

7.1.4. використання ШІ виключно як помічника чи асистента, а не як замітника інтелектуальної праці здобувачів освіти.

7.2. Забороненою практикою використання систем штучного інтелекту в освітньому процесі є:

7.2.1. повна генерація здобувачами освіти своїх навчальних або наукових робіт без належного авторського доопрацювання;

7.2.2. використання ШІ з метою шахрайства, фальсифікації результатів навчання чи досліджень;

7.2.3. створення, поширення або використання дипфейків, маніпулятивного або шкідливого контенту за допомогою ШІ;

7.2.4. використання алгоритмів штучного інтелекту для незаконного збору, обробки або продажу персональних чи інших даних.

7.3. З метою забезпечення прозорості та відповідності академічним стандартам, роботи, наукові праці та інші результати інтелектуальної діяльності, створені із застосуванням систем ШІ, повинні містити одна з таких приміток:

7.3.1. У разі повної генерації тексту ШІ - *«Цей документ повністю згенеровано за допомогою генеративного штучного інтелекту»*;

7.3.2. У разі часткового використання ШІ, коли певні фрагменти, зокрема ідеї, підсумки чи аналітика, створені за допомогою ШІ, а решта – учасником освітнього процесу, - *«Частина цього тексту підготовлена з використанням генеративного штучного інтелекту»*.

7.4. Деталізація правил використання:

7.4.1. Розробляються окремі інструкції для різних типів академічних завдань, що визначають допустимі й заборонені способи застосування ШІ, включаючи критерії оцінки якості й доброчесності.

7.4.2. Створюється система градації використання ШІ, яка класифікує методи застосування від повністю заборонених до рекомендованих, з урахуванням рівня ризику та впливу на освітній процес (Додаток 1).

7.4.3. Включаються приклади конкретних ситуацій застосування ШІ із відповідною оцінкою дозволених, що сприяє уніфікованому розумінню та дотриманню правил.

7.5. Вказані положення підлягають регулярному перегляду і оновленню з урахуванням розвитку технологій, зміни нормативно-правового поля та практичного досвіду застосування систем ШІ в освітньому процесі.

8. НАВЧАННЯ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙ

8.1. Для забезпечення високого рівня цифрової грамотності та компетентності учасників освітнього процесу, в Університеті впроваджуються програми підвищення цифрової грамотності, орієнтовані на викладачів та здобувачів освіти.

8.2. Програми підвищення цифрової грамотності мають включати навчальні модулі з актуальних цифрових технологій, методів їх використання у освітньому процесі, основ інформаційної безпеки та кібергігієни, а також принципів етичного застосування цифрових інструментів.

8.3. Визначаються обов'язкові курси з етики використання штучного інтелекту для всіх учасників освітнього процесу, метою яких є формування розуміння етичних аспектів застосування ШІ та сприяння дотриманню академічної доброчесності.

8.4. Запроваджується система сертифікації компетентностей у сфері штучного інтелекту, яка передбачає перевірку знань та практичних навичок користувачів і підтвердження їх відповідними сертифікатами.

8.5. Навчання та сертифікація проводяться на регулярній основі із залученням внутрішніх і зовнішніх фахівців, а також із використанням сучасних методів дистанційного та змішаного навчання.

9. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1. Політика набирає чинності з моменту її затвердження Президентом Університету.

9.2. Зміни та доповнення до цієї Політики вносяться шляхом затвердження Політики у новій редакції, в порядку передбаченому п. 9.1. цієї Політики.

№	Категорія використання	Ознаки	Приклади використання
1.	Повністю заборонене	Використання, що порушує етичні норми, закони, академічну доброчесність; шахрайство, фальсифікація.	Повна генерація академічних робіт без доопрацювання, створення дипфейків.
2.	Строго обмежене	Використання із суворим контролем, ризик високий; потребує обґрунтування та дозволу.	Аналіз персональних даних, автоматичне оцінювання без людського контролю.
3.	Обмежене	Використання із визначеними рамками та ретельною перевіркою результатів; контроль якості обов'язковий.	Генерація текстових чернеток, допомога в оформленні робіт.
4.	Рекомендоване	Використання для допоміжних функцій, полегшення роботи, без ризику порушень.	Автоматична перевірка граматики, підтримка при створенні планів проєктів.
5.	Вільне	Використання без обмежень, що не викликає етичних чи правових проблем.	Використання допоміжних інструментів для навчання, генерація прикладів.